

Цветанка Крумова, изпълнителен директор на ЗПК „Армеец“ АД

Как се чувствате на новото работно място, г-жо Крумова?

- Чувствам се отлично и съм изпълнена с оптимизъм.

За мнозина бе изненада фактът, че се разделихте с „Булстрад“, дружество с богата история, с традиции в застраховането и лидерски позиции на пазара. С какво ви предизвика и привлече ЗПК „Армеец“ АД?

„Раздяла“ не е точната дума, правилната е „промяна“. За мен промяната беше лично решение, което по-скоро беше свързано с дилемата дали да продължа да се занимавам със застраховане, или да започна консултантска кариера. Мисля, че историята на застраховането в България тепърва ще се пише и затова избрах да не се разделям с него.

Какви са първите ви впечатления от дейността и облика на дружеството?

„Армеец“ е дружество, което се развива с много високи темпове и за кратко време успя да създаде един прекрасен екип и да наложи името си на пазара.

Предполагам, че вие имате и пълна информация за резултатите от изминалите 9 месеца на тази година.

Какво точно показват те?

- Премиинят приход на дружеството за деветмесечието е 32 млн. лв. и е нараснал със 70% спрямо същия период на миналата година, а резервите са се увеличили с 64%.

Какво е очакването ви за така наречения европейизиран пазар и къде виждате мястото на ЗПК „Армеец“ АД?

- Не считам, че присъединяването ни към Европейската общност ще бъде като да прис-

тъпим през райските врачи. Лично аз съм привърженик на европеализма и на това да си дадем ясна сметка за трудностите, които тепърва ни очакват. Мисля, че конкуренцията с големите европейски компании и по-строгите правила ще бъдат здравословни за българския пазар и ще са в полза на потребителите. На този пазар ще има място за всеки, който желае да работи и да се съобразява с тези реалности. Визията ни за „Армеец“ е да бъдем европейско застрахователно дружество.

Пожеланията ви за себе си, на екипа, с който работите, и на всички колеги в бранша?

- Негово светейшество четиринасетият Да-лай Лама развива идеята, че щастие е разумна цел, която може да бъде постигната, и че то представлява нагласа на ума. Тъй като изцяло приемам тази философия, пожелавам на всички да намерят щастие!

Продължава да се вдига много шум за задължителната застраховка „Гражданска отговорност“. Бихте ли ни казали как се работи по нея в „Армеец“ и какво е вашето отношение за т.н. едногодишни и краткосрочни полици?

- Задължителната за-

страховка „Гражданска отговорност“ е най-масовата застраховка не само в България. Както е известно, „Армеец“ досега успява да постигне значителни ръстове на тази застраховка без агресивността и без крайностите, характерни за последните години. Позицията ни е, че не търсим увеличение на пазарния ни дял по тази застраховка на всяка цена, а искаме да предложим конкурентни условия на клиентите си и да затвърдим авторитета на компанията ни. Личното ми отношение към краткосрочните застраховки е, че те са най-ефективният начин да се преодолее кампанийността по отношение на склучването на „Гражданска отговорност“ и да се намали напрежението у компаниите и клиентите в края на годината. Краткосрочните застраховки са и начин да се намали финансова тежест за клиентите и са по-удобно средство от разсроченото плащане. Считам, че възможността за краткосрочни застраховки трябва да бъде запазена поне за още една година.

Вашите колеги вече изразяват различни предположения за начина на склучването на застраховката „Гражданска отговорност“ за 2006 година. Някои предпращащи по-голям хаос и характерната от миналото кампанийност. Какви са очакванията ви в това отношение и какви препоръки бихте дали?

- За съжаление хаосът в края на всяка година ни стана навик поради кампанийността на застраховката и ежегодната промяна на правилата или тарифите. Идеята, която обедини донякъде застрахователите в АБЗ в края на миналата година, беше да се създаде режим, който да работи поне и през 2006 г. Приемането на Кодекса за за-

ВИЗИЯТА НИ Е ДА БЪДЕМ ЕВРОПЕЙСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО ДРУЖЕСТВО

траховане сега и свързано с това въвеждане на принципите на третата европейска директива по общо застраховане налага отново застрахователите да пренастройват системите си за продажба на застраховка „Гражданска отговорност“ за 2006 г.

И във връзка с това как бихте коментирали инициативата на ЗПАД „Алианц България“ за премахването на минималните рискови премии за тази застраховка?

- Премахването на систематичния контрол върху тарифи и застрахователни условия е постигнато в Европа през 90-те години и не мисля, че България ще бъде изключение в това отношение. Не бива обаче да забравяме, че премахването на този вид контрол е свързано със значително засилване на контрола върху платежоспособността на дружествата. Бих искала българския застрахователен пазар да е готов за работа в европейски условия, но самите дебати, които се провеждат между застрахователите, водят на мисълта, че все още не сме готови за това.

Вашето отношение към традициите и новаторството в застраховането?

- Мисля, че времето ни налага да се развиваме и затова технологичното предимство е по-силен аргумент от традицията. Познавате ли място или дейност, които са се запазили същите за последните години? Все по-малко са хората, които имат удоволствието да ходят от 20 години в един и същи ресторант или да пазаруват в едно и също квартално магазинче. Просто този ресторант и това магазинче вероятно вече ги няма, а дори камбаните в църквите се заменят с електронника. След като „Лойдс“ се промени съществено в последното десетилетие, какво остава за българските застрахователни дружества? Не случайно в обществото се налагат глобални норми от типа на добри корпоративни практики и писани етични норми. Същевременно компаниите имат възможността да из-

ползват нови средства, чрез които създават традиционни стойности от съвременен тип като програми за лоялност и системи за управление на връзките с потребителя (CRM). Изпитвам огромно уважение към технологиите.

Какво значи според вас добър перфектен застраховател?

- Този, когото обичат както клиентите, така и акционерите на компа-

нията. Ако застрахователят е любимец и на двете страни, значи си е свършил работата добре.

Основното, на което ви научи практиката в тази професия?

- Научи ме на това, че животът е невероятно многообразен, много повече от всеки един текст на закон или застрахователни условия. Затова се изненадваме всеки път, когато се появи случай, който не се вмества в очакваните измерения на застраховката и се налага да тълкуваме собствените си мисли.

Най-сладкото и най-горчивото, което изпитахте по професионалния си път досега?

- Сладко и горчиво човек изпитва в личен план и мисля, че е пресилено да ги използваме, за да опишем работата си. В професионалния път има неща, с които се гордеш, такива, които не си успял да постигнеш, и грешки, които си признаваш, ако имаш смелост.

Щастлива съм, че попаднах в сферата на застраховането в период, когато можехме да „правим нещата“, да създаваме. Така за първи път в българската практика се появиха разнообразни застрахователни продукти,

стана факт първото лицензиране на застрахователните компании и основаването на Националното бюро и т.н. Човек не би имал тази възможност в някоя развита западноевропейска държава и тези предизвикателства все повече ще намаляват с икономическото ни присъединяване към Европа.

През м. октомври участвахте в европейските дни на правото на пътното движение в гр. Трир. Стана ли дума за проблеми, свързани със застраховането?

- Това беше VI годишна среща на Европейската правна академия в Трир по тези въпроси. Членове на академията са изтъкнати юристи - преподаватели и практици в областта на застраховането, адвокати, членове на Европейския парламент и Еврокомисията. Всяка една от темите имаше допирни точки със застраховането:

въпроса за мерките за намаляване на незастрахованите МПС, определяне на обезщетенията при телесни повреди, проекта ROME II - конвенция за приложимото право по отношение на извъндоговорни основания, Петата автомобилно застраховане и проекта за Шеста директива, проекта за европейска таблица за нетрудоспособността, унификация на нормите за получаване на правоспособност за управление на МПС и единно европейско свидетелство. На този форум всяка година се приемат и обсъждат нови идеи за развитие на законодателството, като например тази година се предложиха проекти за кодификация на евродирективите по автомобилно застраховане, унификация на давностните срокове при трансгранични катастрофи, както и някои практически проблеми при тълкуване на директивите.

Приемате ли предложението ми да разкажете по-подробно за тях в следващ брой на в. „Застраховател“?

- За мен ще е доволствие.

Интервю на ПЕТЪР АНДАСАРОВ

